

Силабус
освітнього компоненту
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу
073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування
перший (бакалаврський)

Викладач	ШВАЧКО Вікторія Анатоліївна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=134
Контактний тел.	-
Е-mail викладача:	shvachko.tory@gmail.com va_shvachko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції (денна/заочна)	Практичні заняття (денна/заочна)	Самостійна робота (денна/заочна)	звітність
6/180	30/6	30/6	120/168	екзамен

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: інновації, інноваційний процес, комерціалізація, стартап-екосистема, інтелектуальна власність, дифузія інновацій, трансфер технологій, інноваційний проект, інноваційний ризик, венчурне інвестування, Smart-гостинність

Метою викладання курсу «Управління інноваціями» є ознайомлення із теоретичними основами управління інноваціями, розроблення та запровадження інноваційного продукту, використання інноваційних технологій в його формуванні; застосування нових інформаційних технологій, формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо використання методичного апарату та інструментарію для управління інноваційними проектами на підприємстві, в регіоні, в державі.

Предметом курсу є процес, в ході якого наукова ідея доводиться до стадії практичного використання і починає давати економічний ефект, тобто набуває економічного змісту, а його результат (нововведення) доведене до стадії комерційного використання і одержання ознак ринку.

Компетентності та програмні результати навчання:

Загальні: ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **Спеціальні (фахові):** СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Програмні результати навчання: ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Зміст курсу: Теоретичні основи інноваційного менеджменту. Державне регулювання інноваційних процесів. Компоненти інноваційного менеджменту. Організаційні форми інноваційної діяльності. Планування інноваційної діяльності. Управління персоналом в інноваційних організаціях. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства. Патентно-ліцензійна діяльність інноваційної організації. Управлінські рішення в інноваційному менеджменті. Управління інноваційними процесами. Інноваційний проект. Управління ризиками в процесі інноваційної діяльності. Стратегічний маркетинг інновацій та комерціалізація. Інноваційні процеси в туризмі та гостинності. Інноваційне підприємництво та стартап-екосистема.

Методи навчання: Для забезпечення якісного засвоєння теоретичного матеріалу, формування практичних навичок і розвитку критичного мислення здобувачів вищої освіти, під час викладання «Управління інноваціями» застосовуються наступні методи навчання:

– методи організації навчально-пізнавальної діяльності студентів: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрації, презентації), практичні (виконання вправ) з використанням засобів дистанційного навчання (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, online консультації на базі освітньої платформи Zoom та месенджерів (Viber, Whats App);

– пояснювально-ілюстративний; частково-пошуковий (евристичний), проблемний виклад навчального матеріалу; активного та інтерактивного навчання (мозковий штурм, навчальна дискусія), ситуаційні завдання (кейси); метод проектів; самостійна робота з науковою і навчально-методичною літературою, електронним навчально-методичним комплексом.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

1. Безпека. Оскільки основним пріоритетом в умовах дії воєнного стану залишається Ваша безпека, будь ласка, у разі оголошення повітряної тривоги або ракетних ударів попередьте про це викладача, припиняйте заняття та переходьте в укриття. Якщо немає можливості спуститися в укриття (або його просто немає поблизу), то дотримуйтеся правила двох стін. За можливості повідомте про свій стан після завершення (лекційного або практичного) заняття.

2. Особливості проведення навчальних занять.

– **Лекційні заняття:** основний акцент робиться на теоретичному освітленні ключових питань. За підсумками лекцій здобувачі мають підготувати **конспект основних теоретичних питань** навчального курсу.

– **Практичні заняття:** передбачають усне опрацювання теоретичного матеріалу та **дискусію** за темою, а також **розв'язування практичних задач** (зокрема, ситуативних задач для вивчення основних методів і технологій та прийомів управління персоналом).

– **Самостійна та індивідуальна робота:** підготовка завдань здійснюється у друкованому або електронному вигляді за визначеним шаблоном (формат **Microsoft Word** або **PowerPoint**). Оцінювання передбачає **усне опитування** здобувачів за певною темою та результатами самостійного розв'язування задач протягом практичного заняття або на груповій/індивідуальній консультації.

– **Навчально-методичне забезпечення:** для зручного опрацювання змісту курсу всі навчально-методичні матеріали розміщено на освітній платформі **Moodle** у відповідній вкладці сайту БДПУ.

3. Політика академічної доброчесності, використання інструментів ШІ та професійна етика.

Політика освітньої компоненти «Управління інноваціями» ґрунтується на **засадах академічної доброчесності**, прийнятої в Університеті (з відповідним посиланням на документ: [\[https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-akademichnu-dobrochesnist-u-bdpu.pdf\]](https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-akademichnu-dobrochesnist-u-bdpu.pdf)).

Під час підготовки до занять та виконання завдань допускається використання інструментів штучного інтелекту відповідно до Політики використання штучного інтелекту в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_procesi_ber_dyanskogo.pdf).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела;
- забороняється академічний плагіат (оприлюднення результатів, отриманих іншими особами, як власних), фальсифікація, фабрикація, списування;
- забороняється використання додаткових джерел інформації під час оцінювання навчальних досягнень (у тому числі засобами електронного зв'язку), крім тих, що дозволені викладачем;
- у разі використання ідей, розробок, тверджень (цитат), теоретичних відомостей, експериментальних даних інших авторів здобувачі освіти мають надавати відповідні посилання на використані Інтернет-ресурси або інші джерела інформації;
- інструменти ШІ можна використовувати під час підготовки до практичних занять чи самостійної роботи тільки у тому разі, якщо це прописано в політиці до самого завдання. У інших випадках робота буде повернена Вам на доопрацювання.

4. Політика комунікації та зворотного зв'язку.

– **Комунікація з викладачем:** викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність. Здобувачі можуть звертатися до викладача (**Швачко Вікторії Анатоліївни**) для консультацій через корпоративну пошту, Moodle або месенджери. Зворотний зв'язок надається протягом робочого часу (з 9:00 до 18:00).

– **Консультації:** графік консультацій – індивідуально, із застосуванням дистанційних технологій.

– **Відвідування:** регулярна присутність на заняттях (особисто або онлайн) є важливим чинником успішного засвоєння матеріалу. Підготовка до практичних занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань та виконання практичних завдань, оприлюднених заздалегідь. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Пропуски занять можуть призвести до необхідності відпрацювання матеріалу під час консультацій.

– **Дедлайни.** Дедлайни для здачі практичних завдань будуть вказані в розкладі курсу на платформі Moodle (<https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=134>). Прошу вас дотримуватися цих дедлайнів. Завдання, які подаються після встановленого терміну, можуть не бути прийняті, якщо не було надано попереднього повідомлення про можливий зміщений дедлайн.

Політика курсу може бути доповнена з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне, програмне або платформи/вебсервіси (Zoom, Moodle, ChatGPT, Gemini, Notebooklm, Canva, репозитарій та ін.); наочність (мультимедійні презентації, платформи або вебсервіси).

Система оцінювання та вимоги: підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю min 0 - max 50 балів.

Загальний бал складається з балів, отриманих за теоретичну відповідь, самостійне виконання практичних та індивідуальних завдань з урахуванням прострочень і виправлень, індивідуальної роботи та виконання підсумкового тестування (екзамен) тах 50 балів.

Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються: глибина розуміння сутності інновацій, класифікацій, етапів інноваційного процесу та методологічних підходів до управління ними в сучасних умовах; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни: знання нормативно-правової бази України у сфері інновацій, основних показників інноваційного розвитку, структури патентно-ліцензійної діяльності та специфіки стартап-екосистем; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються: використання актуальних фахових видань, аналітичних звітів, демонстрація обізнаності з останніми світовими трендами TravelTech та інновацій у HORECA; 4) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки: чіткість аргументації при виборі інноваційної стратегії, послідовність презентації інноваційного проєкту, вміння формулювати висновки щодо економічної ефективності впровадження інновацій; 5) якість, самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань: відповідність розроблених кейсів та проєктів встановленим вимогам, дотримання академічної доброчесності (відсутність плагіату), вчасне завантаження робіт у систему Moodle; 6) активність та результативність роботи протягом семестру: систематичність підготовки до занять, активна участь у ділових іграх та брейнштурмінгах щодо розробки нових туристичних продуктів, якість виконання робіт; 7) здатність працювати у міжнародному контексті (ЗК14): демонстрація розуміння глобальних стандартів інноваційного менеджменту (ISO 56002), врахування світового досвіду цифровізації послуг та трансферу технологій; 8) соціальна відповідальність і свідомість (СК6, ПРН15): врахування етичних аспектів впровадження інновацій, принципів сталого розвитку (Sustainable Tourism) та інклюзивності при розробці інноваційних рішень; 9) розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності (СК14): Врахування психологічних чинників сприйняття персоналом нововведень (подолання опору змінам) та психології поведінки споживачів інноваційних послуг; 10) застосування методів менеджменту (ПРН8): вміння застосовувати методи мережевого планування, SWOT-аналізу інновацій, матриці BCG або McKinsey для управління інноваційним портфелем підприємства; 11) оцінювання правових, соціальних та економічних наслідків (ПРН12): розуміння наслідків комерціалізації інновацій, захисту інтелектуальної власності та впливу технологічних змін на ринок праці в туризмі; 12) спілкування державною та іноземними мовами (ПРН13): якість термінологічного апарату, здатність аналізувати іншомовні кейси успішних міжнародних стартапів та представляти результати досліджень; 13) виконання досліджень (ПРН17): демонстрація навичок збору та обробки даних для обґрунтування інноваційного проєкту, проведення аналізу ризиків та розрахунку прогностичних показників успішності інновації.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру та включає оцінювання наступних видів робіт:

1. Письмові та усні відповіді під час практичних занять (до 1 балу за тему):

- 1 бал: повне і глибоке розуміння теоретичного матеріалу, чітке володіння понятійним апаратом (інновація, дифузія, трансфер технологій), активна участь у дискусіях.
- 0,5 бала: достатнє розуміння теми, але відповіді неповні або містять незначні неточності в термінології інноваційного менеджменту.
- 0 балів: відсутність відповіді або грубі помилки у базових концепціях.

2. Виконання завдань самостійної роботи (до 0,5-1 балу за тему):
 - максимальний бал (згідно з таблицею): якісне, самостійне та своєчасне виконання завдань, логічність висновків.
 - середній бал: завдання виконано з недоліками в оформленні або з незначним порушенням дедлайну.
 - 0 балів: завдання не виконано або виявлено ознаки академічної недоброчесності.
3. Виконання практичних завдань / кейс-стаді (до 1 балу за тему):
 - 1 бал: креативний аналіз інноваційної ситуації в готельно-туристичній сфері, обґрунтування вибору конкретної інноваційної стратегії або розрахунок ризиків проєкту.
 - 0,5 бала: розв'язання кейсу за шаблоном, без глибокого аналізу альтернативних варіантів.
 - 0 балів: практичне завдання не виконане.
4. Виконання індивідуальних завдань (до 0,5-1 балу):
 - максимальний бал: розробка елементів стартап-проєкту для сфери гостинності, підготовка презентації щодо впровадження Smart-технологій у туристичний сервіс.
 - 0 балів: завдання не виконано.

За потреби виправлення поточних оцінок перескладання відбувається у формі усної співбесіди.

Підсумкове тестування проводиться на платформі MOODLE у встановлений термін та оцінює рівень засвоєння ключових тем курсу. Оцінка за тестування залежить від кількості правильних відповідей.

Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перескладання у встановлені терміни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота															Підсумкове тестування	Сума (екзамен)
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	ЗМ 8	ЗМ 9	ЗМ 10	ЗМ 11	ЗМ 12	ЗМ 13	ЗМ 14	ЗМ 15		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	50	100
3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	4		

За підсумками навчання за семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів із розрахунку: 50 балів за поточне оцінювання, 50 – підсумковий контроль (у формі тесту).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$K = T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + \dots + T15 + ПК = 100,$$

де K – загальна кількість балів,

T1, T2, T3, T4, T5, T6...T15 – кількість балів за темами,

ПК – кількість балів за підсумковий контроль.

№ теми	Кількість балів				Разом
	Відповіді (усні та письмові)	Сам. робота	Практична робота	Інд. робота	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Змістовий модуль 1.					
Тема 1.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 1	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 2.					
Тема 2.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 2	0-1	0-1	0-1	0-1	

1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 3.					
Тема 3.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 3	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 4.					
Тема 4.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 4	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 5.					
Тема 5.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 5	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 6.					
Тема 6.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 6	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 7.					
Тема 7.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 7	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 8.					
Тема 8.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 8	0-1	0-1	0-1	0-1	
Змістовий модуль 9.					
Тема 9.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 9	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 10.					
Тема 10.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 10	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 11.					
Тема 11.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 11	0-1	0-1	0-1	0-1	
Змістовий модуль 12.					
Тема 12.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 12	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 13.					
Тема 13.	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	0-3
Разом за змістовим модулем 13	0-1	0-0,5	0-1	0-0,5	
Змістовий модуль 14.					
Тема 14.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 14	0-1	0-1	0-1	0-1	
Змістовий модуль 15.					
Тема 15.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 15	0-1	0-1	0-1	0-1	
Разом за змістовні модулі	0-15	0-10	0-15	0-10	0-50
Підсумкове тестування					0-50
Всього (ЕКЗАМЕН)					0-100

Шкала оцінювання

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Гуторов О. І., Ярута М. Ю., Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2019. 227 с.
2. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів : ЛьвівДУВС, 2019. 292 с.
3. Лисюк Т. В. Інноваційні технології в туризмі : навчальний посібник. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 323 с.
4. Литвиненко С. Л., Литвиненко Л. Л. Управління інноваціями. Менеджмент : підручник. Київ : Кондор, 2025. 283 с.

Додаткові

5. Безгін К. С., Клименко Ю. М. Управління інноваціями : навчальний посібник. Вінниця : ДонНУ, 2017. 207 с.
6. Витвицька О. Д., Куласць М. М. Державне управління інноваційною діяльністю : навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Агрармедіагруп», 2019. 250 с.
7. Волощук Л. О., Кірсанова В. В., Філіппова С. В. Аналітичні інструменти управління інноваційним розвитком підприємства : монографія / Одес. нац. політехн. ун-т. Одеса, 2014. 180 с.
8. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2010. 334 с.
9. Ілляшенко С. М., Олефіренко О. М. Управління портфелем замовлень науково-виробничого підприємства : монографія / за ред. С. М. Ілляшенка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 272 с.

Інформаційні ресурси

10. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР (редакція від 15.11.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text>
11. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV (редакція від 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
12. Економічна енциклопедія України. Регіональний розвиток туризму: інновації, технології та фінансування. URL: <https://www.economica.com.ua>

13. Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. Туризм в Україні: інноваційний розвиток та державна політика. URL: <https://mesc.gov.ua/>
14. Міністерство економіки України. Інноваційна діяльність. URL: <https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=0c11221a-37a0-4030-ae44-2abd1bc9a9c9&tag=InnovatsiinaDiialnist>
15. Державне агентство розвитку туризму України : офіційний сайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
16. UN Tourism (World Tourism Organization) : official website. URL: <https://www.unwto.org/>
17. European Travel Commission (ETC) : official website. URL: <https://etc-corporate.org>
18. Google Scholar : пошукова система. URL: <https://scholar.google.com/>
19. StartUs Insights : innovation management and startup scouting. URL: <https://www.startus-insights.com>
20. Travel Daily News : daily news on global tourism trends and innovations. URL: <https://www.traveldailynews.com/>
21. Visit Ukraine : інформаційний портал. URL: <https://visitukraine.today/>